

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Τα μαγαζιά»

Συγγραφή: ΤΟΚΜΑΚΙΔΟΥ ΕΛΠΙΔΑ

Εφαρμογή: ΚΙΟΥΣΗ ΕΛΕΝΗ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Τα μαγαζιά

Εφαρμογή σεναρίου

Ελένη Κιούση

Δημιουργία σεναρίου

Ελπίδα Τοκμακίδου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Β΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

Δημοτικό Σχολείο Ελεώνα

Χρονολογία

Από 07-04-2014 έως 07-05-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Σχολικό εγχειρίδιο Γλώσσα Β΄ Δημοτικού, ενότητα 1: «Στο δρόμο για το σχολείο»

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής ζώνης

Νεοελληνική γλώσσα

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Μαθηματικά

Εικαστικά

Μελέτη Περιβάλλοντος

Πληροφορική

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Ερευνητικές Εργασίες – Project

Θεατρική Αγωγή

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 16 διδακτικές ώρες με διακοπές και 1 μέρα (εντός διδακτικού ωραρίου) επίσκεψη σε κεντρικό δρόμο της πόλης για περιήγηση, επικοινωνία και φωτογραφίες από τα μαγαζιά. Χρησιμοποιήθηκε χρόνος από τη Γλώσσα, την Ευέλικτη Ζώνη, τα Εικαστικά και τη Θεατρική Αγωγή.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας – Εργαστήριο Πληροφορικής.

Εκτός σχολείου: περιήγηση σε μαγαζιά της πόλης.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Οι μαθητές/-τριες είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση ΤΠΕ (πληκτρολόγιο, ποντίκι), ενώ είναι λιγότερο εξοικειωμένοι με περιφερειακές μονάδες (εκτυπωτή, ηχεία) και διαχειρίζονται ψηφιακά κείμενα (άνοιγμα φακέλου και αρχείου, αποθήκευση, χρήση λογισμικού κατασκευής κειμένου αντιγραφή- επικόλληση εικόνων).

Για τις βιωματικές δραστηριότητες και τον διερευνητικό χαρακτήρα του σεναρίου οργανώθηκε η τάξη σε ομάδες.

Χρησιμοποιήθηκε βιντεοπροβολέας για τη διαπραγμάτευση του σεναρίου σε επίπεδο ολομέλειας και έγινε χρήση των υπολογιστών για τις ομαδικές δραστηριότητες.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Τοκμακίδου Ελπίδα, «Τα μαγαζιά», Νεοελληνική γλώσσα, Β΄ τάξη, 2013

Το σενάριο αντλεί

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Βασική επιδίωξη του σεναρίου με τίτλο «Τα Μαγαζιά» είναι η συνειδητοποίηση –μέσα από βιωματικές καταστάσεις και την ανάπτυξη συλλογικών δραστηριοτήτων που ευνοούν την αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών/-τριών– της κοινωνικής διάστασης που έχει η προφορική και γραπτή επικοινωνία, όπως και η χρήση της τεχνολογίας. Αφετηρία του αποτέλεσε η 1η ενότητα του σχολικού βιβλίου της Β΄ Τάξης, όπου τα παιδιά παρακινήθηκαν να μιλήσουν για πρόσωπα, γεγονότα και καταστάσεις από τη δική τους γειτονιά.

Αφορμή αποτέλεσε η πρόσκληση/πρόκληση στους/στις μαθητές/-τριες να παραστήσουν τους επαγγελματίες συγκεκριμένων μαγαζιών. Με τον τρόπο αυτό επιχειρήθηκε να έρθουν σε επαφή με ποικίλα κειμενικά είδη μέσα από τη δημιουργία ενός πλαισίου επικοινωνίας που είναι ιδιαίτερα οικείο και ελκυστικό στα παιδιά, το παιχνίδι. Μέσα από τις παιγνιώδεις δραστηριότητες και την ανάληψη ρόλων (του πελάτη αλλά ταυτόχρονα και κάποιου επαγγελματία) επιδιώχθηκε η ενεργητική συμμετοχή τους σε πρακτικές γραμματισμού, ενώ παράλληλα τα παιδιά μπόρεσαν να αυτενεργήσουν, να πειραματιστούν και να κινητοποιήσουν τη δημιουργική τους σκέψη.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

«Στον δρόμο για το σχολείο» τα παιδιά συναντούν διάφορα καταστήματα / μαγαζιά, η ύπαρξη των οποίων μπορεί να δώσει αφορμή αξιοποίησης των πληροφοριών του άμεσου και οικείου περιβάλλοντός τους, αλλά και σύζευξης του σχολείου και της κοινωνίας. Με πρόσχημα το παιχνίδι, τα παιδιά καλούνται να συμμετάσχουν σε ένα project που χωρίζεται σε τρία στάδια, ο διαχωρισμός των οποίων δεν είναι διακριτός, καθώς το καθένα μπορεί να εμπλέκεται και να τροφοδοτεί το άλλο (στάδιο προετοιμασίας για το «άνοιγμα» των μαγαζιών, στάδιο δραματοποίησης / εφαρμογής του παιχνιδιού και στάδιο ανατροφοδότησης / αξιολόγησης από τους ίδιους τους μαθητές). Η εφαρμογή του σεναρίου που παρουσιάζεται αφορά την περιγραφή δραστηριοτήτων της πρώτης φάσης.

Βασίστηκε στις αρχές της διδασκαλίας σε ομάδες. Βασική πρακτική που υιοθετήθηκε είναι ότι η εργασία κάθε ομάδας «αφορούσε» και τις υπόλοιπες. Γι' αυτό και υπήρχε πρόνοια ώστε το προϊόν της εργασίας μιας ομάδας να αποτελεί υλικό για επόμενη εργασία της άλλης ομάδας ή και της ολομέλειας.

Καθώς το συγκεκριμένο σενάριο σχεδιάστηκε για παιδιά που έχουν μικρό χαμηλό επίπεδο εξοικείωσης από την εργασία σε ομάδες, έγινε εξαρχής προσπάθεια για καταγραφή των επιλογών των μαθητών της τάξης σε ένα κοινωνιομετρικό πίνακα. Με τον τρόπο αυτό η εκπαιδευτικός της τάξης απέκτησε μια εικόνα της δυναμικής

της συγκεκριμένης τάξης. Η σχετική προετοιμασία έγινε ήδη από τα πρώτα μαθήματα στην ώρα της γλώσσας, όπου τέθηκαν οι κανόνες / το συμβόλαιο της τάξης αλλά και οι στόχοι του γλωσσικού μαθήματος.

Η εκπαιδευτικός έχει τον ρόλο του συντονιστή της διαδικασίας, του υπεύθυνου για την ανάπτυξη συνεργατικού κλίματος και αξιοποίησης της δυναμικής των ομάδων, του διευκολυντή-διαμεσολαβητή ανάμεσα στις νέες τεχνολογίες και τους μαθητές αλλά και μεταξύ των ομάδων, του βοηθού-συμπαρασάτη αλλά και εμπνευστή που θα παρακινήσει τις ομάδες να αλληλεπιδρούν, αξιοποιώντας τις ιδέες και το υλικό που θα δημιουργήσουν.

Οι μαθητές/-τριες διερευνούν και ανακαλύπτουν τη γνώση, οικοδομώντας πάνω σε ήδη γνωστές έννοιες και καταστάσεις. Συμμετέχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία, έχοντας εσωτερικά κίνητρα κινητοποίησης και δυνατότητες πρωτοβουλίας. Συνεργάζονται και επικοινωνούν με τους/τις συμμαθητές/-τριές τους, ενώ αναλαμβάνουν ως προσωπική τους υποχρέωση την ολοκλήρωση του έργου της ομάδας. Γι' αυτό και παρακινούνται να βοηθούν και να ανταλλάσσουν πληροφορίες στηρίζοντας όχι μόνο τα μέλη της ομάδας τους αλλά και τις άλλες ομάδες.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Βασικά χαρακτηριστικά του σεναρίου αποτελούν η παιγνιώδης διδασκαλία, η εστίαση της προσοχής στα αποτελέσματα της εργασίας των ομάδων και αξιοποίησής τους, η επανάληψη και εμπέδωση των γνώσεων μέσα από τη χρήση τους σε διάφορες

επικοινωνιακές καταστάσεις και κειμενικά είδη και η αναζήτηση της επαλήθευσης στις επιλογές των ομάδων από τα ίδια τα παιδιά.

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεπαιθώσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Ειδικότερα επιχειρείται οι μαθητές/-τριες:

- να συστηματοποιήσουν τις προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες τους αναφορικά με το άμεσο και οικείο περιβάλλον της γειτονιάς τους, για να είναι σε θέση να οικοδομήσουν νέες έννοιες·
- να εξοικειωθούν με τη διαδικασία αναζήτησης πληροφοριών από μικρά κείμενα και αντίστοιχες εικόνες·
- να συνειδητοποιήσουν, μέσα από την ανάληψη συγκεκριμένων ρόλων, τις σχέσεις αλληλεπίδρασης και εξάρτησης που δημιουργούνται μεταξύ των κατοίκων της ίδιας γειτονιάς και τη σημασία της για την οργάνωση και λειτουργία της κοινωνίας·
- να γνωρίσουν ορισμένα επαγγέλματα και τον τρόπο οργάνωσης αντίστοιχων καταστημάτων.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Ειδικότερα επιχειρείται οι μαθητές/-τριες:

- να γνωρίσουν απλά κειμενικά είδη·

- να εξοικειωθούν με την επιλογή και οργάνωση πληροφοριών (γλωσσικών ή εικονικών) που θα χρησιμοποιήσουν στο κείμενό τους ανάλογα με το είδος που πραγματεύονται·
- να εμπλουτίσουν εννοιολογικά και μορφολογικά το λεξιλόγιό τους·
- να αναπτύξουν στοιχειώδη επιχειρηματολογία για τη δικαιολόγηση των επιλογών τους·
- να εξασκηθούν στην ανάλυση και στη σύνθεση λέξεων (αντιστοίχιση κεφαλαίων και πεζών γραμμάτων) αλλά και προτάσεων·
- να σταθεροποιήσουν τις γνώσεις τους σχετικά με τις μορφολογικές καταλήξεις ουδέτερων ουσιαστικών σε *-είο*·
- να εξασκηθούν στην αναζήτηση πληροφορίας μέσα από την ανάγνωση κειμένων ή την αναζήτηση προσώπων που έχουν σχετική εμπειρία·
- να ασκηθούν στην τοποθέτηση λέξεων σε αλφαβητική σειρά.

Γραμματισμοί

Ειδικότερα επιχειρείται οι μαθητές/-τριες:

- να συνειδητοποιήσουν τη λειτουργικότητα των πολυτροπικών κειμένων που συναντούν στον άμεσο κοινωνικό τους περίγυρο και να αποκτήσουν αντίστοιχες δεξιότητες δημιουργίας·
- να εξασκηθούν στη χρήση ευρετηρίου και λεξικού (έντυπου και ηλεκτρονικού), να εξοικειωθούν με τον περιληπτικό λόγο των ορισμών και με τις στρατηγικές εντοπισμού λέξεων (αλφαβητική κατάταξη και εύρεση)·

- να αναπτύξουν ομαδικό πνεύμα και δεξιότητες συνεργατικής μάθησης, να μάθουν να επικοινωνούν, να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν απόψεις προκειμένου να καταλήξουν σε κοινές δράσεις και συμπεράσματα·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση βασικών Web 2.0 εργαλείων ([Wordle](#)) και να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες τους για την εφαρμογή προσωπικών τους επιλογών·
- να συνειδητοποιήσουν διαισθητικά τη χρησιμότητα ενός αρχείου παρουσίασης (PowerPoint) για τη συστηματοποίηση και συγκέντρωση πληροφοριών γύρω από ένα θέμα·
- να εξοικειωθούν με βασικές λειτουργίες απλών λογισμικών (επεξεργαστή κειμένου, λογισμικού εννοιολογικής χαρτογράφησης και αρχείων λογισμικού εξάσκησης και πρακτικής) ανακαλύπτοντας εναλλακτικούς τρόπους γραπτής επικοινωνίας και αντιστοίχισης εικόνων/λέξεων.

Διδακτικές πρακτικές

Κυρίαρχη επιλογή του σεναρίου είναι η χρήση βιωματικών δράσεων μέσα από υλικά που θα έχουν συγκεντρώσει για να υποδυθούν συγκεκριμένους ρόλους και κυρίως μέσα σε ένα πλαίσιο που τα ίδια θα έχουν οργανώσει. Μέσα από την εναλλαγή ρόλων (πελάτη-επαγγελματία), μέσα από τις συναλλαγές μεταξύ των ομάδων και τη βιωματική εμπλοκή, πιστεύεται ότι θα ενεργοποιηθούν οι ατομικές και κοινωνικές τους δεξιότητες.

Στην τάξη υπάρχουν 9 μαθητές και δημιουργήθηκαν 4 ομάδες των δύο ή τριών ατόμων.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφορμή για την εφαρμογή του σεναρίου δίνεται από τη συζήτηση του προοργανωτή του σχολικού βιβλίου (Α΄ Τεύχος, σ.10), κατά την οποία το ενδιαφέρον των παιδιών εστιάζεται κυρίως στα μαγαζιά που μπορεί κανείς να εντοπίσει εκεί. Ακολούθησε επίσκεψη των παιδιών σε κεντρικό δρόμο της πόλης τους. Η εκπαιδευτικός παρακίνησε τα παιδιά και έφεραν στην τάξη υλικά και αντικείμενα (π.χ. ταμειακή μηχανή, τηλέφωνο, «χρήματα», διαφημιστικά φυλλάδια, προϊόντα προς πώληση) για την πραγματοποίηση ενός θεατρικού παιχνιδιού με τίτλο «τα καταστήματα».

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το θέμα των καταστημάτων/μαγαζιών συναντάται ως αντικείμενο διαπραγμάτευσης της Β΄ Τάξης τόσο στο πλαίσιο του γλωσσικού μαθήματος (1η αλλά και 5η ενότητα) όσο και άλλων μαθημάτων, όπως είναι η Μελέτη Περιβάλλοντος (στην ενότητα για τη συνοικία) και τα Μαθηματικά (διαχείριση χρημάτων, υπολογισμός λογαριασμού) — ενώ μπορεί να ενταχθεί **και** στο μάθημα της Αισθητικής και της Θεατρικής Αγωγής.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Βασική επιδίωξη του σεναρίου —όσον αφορά στην αξιοποίηση των ΤΠΕ— ήταν οι μικροί/-ές μαθητές/-τριες να γνωρίσουν τον Η/Υ μέσα από τις βιωματικές τους εμπειρίες και να τον αντιληφθούν ως ένα εναλλακτικό εργαλείο που μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες τους, παρέχοντας ίδιο και —κάποιες φορές— καλύτερο αποτέλεσμα από τη χρήση του χαρτιού και της συμβατικής γραφής. Κάτω από την

ίδια προοπτική προωθήθηκε η εξάσκηση των παιδιών στην απλή επιλογή αναζήτησης σε ένα ηλεκτρονικό λεξικό, η αξιοποίηση πληροφοριών που βρίσκουν σε αυτό και η σύγκρισή τους με αντίστοιχες σε ένα έντυπο/συμβατικό λεξικό. Παράλληλα η χρήση του Η/Υ προώθησε στόχους που αφορούσαν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων οπτικού γραμματισμού, με την αναζήτηση και με την άντληση πληροφοριών από λέξεις, προτάσεις, κείμενα και αντίστοιχες εικόνες τους, αλλά και τις συγκρίσεις μεταξύ εικόνων που αφορούν στο ίδιο θέμα. Παράλληλα επιδιώχθηκε η εξάσκηση των παιδιών στη χρήση της εντολής ορθογραφικού ελέγχου και της αναίρεσης, η αντιγραφή και επικόλληση κειμένου και εικόνας, η αποθήκευση αρχείων αλλά και η ευχέρεια «κίνησης» ανάμεσα σε δύο αρχεία με την επιλογή της ελαχιστοποίησης και επαναφοράς.

Κείμενα

Βίντεο

Πολυτεχνίτης κι ερημοσπίτης, Αλέκος Σακελλάριος (1963) [η σκηνή [στο φαρμακείο](#): από 1.36' - 4.08' και η σκηνή [στο εστιατόριο](#): από 0.29' - 3.13']

Τα ντερβισόπαιδα, Στέλιος Τατασόπουλος, (1960) [η σκηνή [στο κουρείο](#): από 0.39' - 2.15']

Χτυποκάρδια στο θρανίο, Αλέκος Σακελλάριος (1963) [η σκηνή με το [προφιτερόλ](#)]

Σ' αγαπώ, Μ' αγαπάς, Δήμητρα Παπαδοπούλου, σεζόν 2001-2002, επεισόδιο 06 «[Στο βιβλιοπωλείο](#)» [από 0.06' - 1.29']

Διαφήμιση 11888 *Αριθμολόγος* [το Βενζινάδικο](#)

Διαδικτυακό εργαλείο παρουσίασης:

Prezi.com:

http://prezi.com/ccqdx3djsya/presentation/?utm_campaign=share&utm_medium=copy - της εκπαιδευτικού Ελένης Κιούση.

Ιστοσελίδες

Πύλη για την ελληνική γλώσσα: [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#)

Περιβάλλον δημιουργίας σύννεφου λέξεων [Wordle](#)

Οδηγός εστιατορίων [GreekEat](#)

Οδηγός στον κόσμο των επαγγελματιών: [Αλφαβητική λίστα των επαγγελματιών](#)

Εικόνες – Φωτογραφίες

Από ιστοσελίδες [τελευταία πρόσβαση 30-9-2012]

<http://tinosh360.gr>: ζαχαροπλαστείο «Γλυκιά Γωνιά», [φωτογραφία εσωτερικού χώρου ζαχαροπλαστείου](#)

<http://sigxroniekfrasi.blogspot.gr>: βιβλιοπωλείο Σύγχρονη Έκφραση, [φωτογραφία εσωτερικού χώρου βιβλιοπωλείου](#)

<http://yiannishairproposals.gr>: Κομμωτήριο Yannis Hair Proposals, [φωτογραφία κομμωτηρίου](#)

www.wiggler.gr: κατηγορία «food», ανάρτηση «Νέο μορφή εστιατορίου» [31 Μαΐου 2009], [φωτογραφία εστιατορίου](#)

www.voria.gr: είδηση «Λουκέτο αύριο στα φαρμακεία» [22 Μαΐου 2012] [φωτογραφία φαρμακείου](#)

www.aggeliopolis.gr: αγγελία μανάβικου, [φωτογραφία μανάβικου](#)

www.parelthon.gr: Μέγα παλαιοπωλείον «Παρελθόν», Καφενείο Ερμής, [φωτογραφία καφενείου](#)

www.loukas.gr: Παραδοσιακός φούρνος-επιγραφή, [φωτογραφία επιγραφής](#)

<http://santo-rinios.blogspot.gr>: Παραδοσιακός φούρνος Καλησπέρη στον Καρτεράδο, [φωτογραφία επιγραφής](#)

www.to-fournaki.gr: Ψωμιά, [φωτογραφία ψωμιού](#)

<http://asheville.finditnow.com>: Carolina Mountain Bakery: [φωτογραφία αρτοποιείου](#)

<http://fyta.gr/>: ανθοπωλείο Δεληγιάνης, [φωτογραφία ανθοπωλείου](#)

<http://naxos-filoti.gr>: κουρείο στο Φιλώτι, [φωτογραφία κουρείου](#)

www.xylokastro.com/: κρεοπωλείο Κλουτσινιώτης, [φωτογραφία κρεοπωλείου](#)

www.greek-radar.gr: είδηση για κλειστά βενζινάδικα, [φωτογραφία βενζινάδικου](#)

www.fishmarket.gr: [φωτογραφία ιχθυοπωλείου](#)

Από το σχολικό βιβλίο

Βιβλίο μαθητή, Γλώσσα Β΄ Δημοτικού, Α΄ τεύχος, εικόνα παρέας (σ. 6), εικόνα Χαράς (σ. 12)

Βιβλίο μαθητή, Μελέτη Περιβάλλοντος Β΄ Δημοτικού, εικόνα συνοικίας (σ. 44)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η & 2η διδακτική ώρα

1η Δραστηριότητα

Ανάμεσα στις προτάσεις του συγκεκριμένου σεναρίου επιλέχθηκαν προς εφαρμογή δραστηριότητες που αφορούσαν αρχικά στην ανίχνευση και καταγραφή των εμπειριών / γνώσεων των μαθητών. Στη συνέχεια οι ομάδες, ανάλογα με το μαγαζί που επέλεξαν, εργάστηκαν χωριστά η κάθε μια, αλλά ταυτόχρονα για το ίδιο θέμα. Οι επιμέρους δραστηριότητες του σεναρίου είχαν αφετηρία και τελικό αποδέκτη τους την ομάδα της τάξης. Κάθε φορά που οι ομάδες ολοκλήρωναν την εργασία τους, την παρουσίαζαν στην ολομέλεια. Όλες οι δραστηριότητες παρουσιάζονταν ως «αναγκαίες προϋποθέσεις» για το «άνοιγμα» των μαγαζιών, τα οποία τελικά λειτουργούσαν είτε στο τέλος κάθε δίωρου είτε την ώρα της ευέλικτης ζώνης. Έτσι, σύμφωνα με το σενάριο οι μαθητές χωρίστηκαν σε τέσσερις ομάδες ανάλογα με το μαγαζί που είχαν επιλέξει. Τα μαγαζιά που επιλέχθηκαν από τους μαθητές/τριες ήταν: ζαχαροπλαστείο, βιβλιοπωλείο, φαρμακείο, εστιατόριο και βενζινάδικο. Υπήρχε η επιλογή ενός επιπλέον καταστήματος, διότι στην πορεία οι μαθητές βρήκαν ότι δεν υπήρχε υλικό στο λεξικό για όλα τα καταστήματα.

Η εκπαιδευτικός είχε προετοιμάσει μια [παρουσίαση](#), σύμφωνα με τα προτεινόμενα καταστήματα από τη δημιουργό του σεναρίου στο διαδικτυακό εργαλείο prezzi. Η παρουσίαση αυτή αφορούσε μαγαζιά από τις ελληνικές ταινίες που προτείνονται και σχετικές φωτογραφίες που οι μαθητές είχαν βγάλει από την περιήγησή τους στην πόλη. Στην παρουσίαση αυτή οι μαθητές/-τριες είχαν βρει και πρότειναν στην εκπαιδευτικό να γράψει προτάσεις που αφορούσαν τα μαγαζιά τους από το διαδικτυακό λεξικό της ελληνικής γλώσσας και από το σχολικό λεξικό.

Χωρισμός σε ομάδες		
ζαχαροπλαστείο		
βιβλιοπωλείο		
φαρμακείο		
εστιατόριο	Ελένη	Ελενα
βενζινάδικο		
Μαριάννα	Κατερίνα	Κωνσταντίνα
Βαγγέλης	Θοδωρής	Στράτος

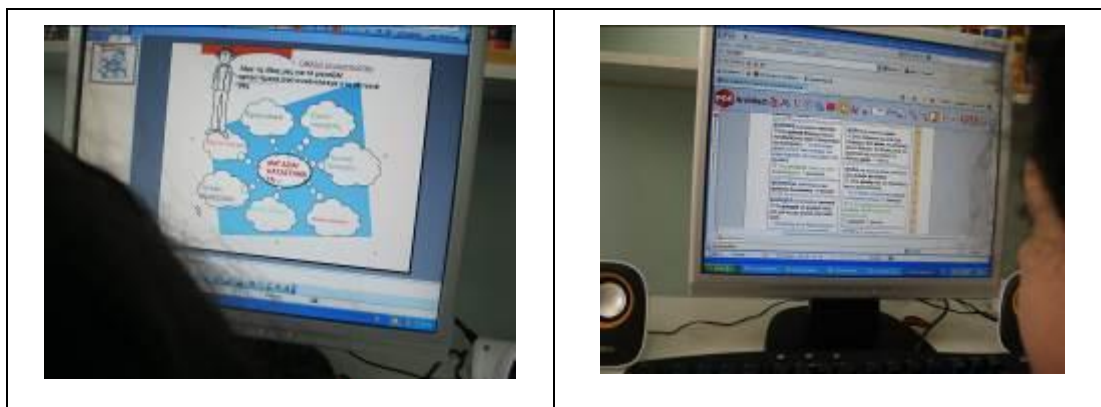
Με αφορμή την παρουσίαση των καταστημάτων προκλήθηκε συζήτηση, σχετικά με το αν πηγαίνουν να ψωνίσουν με τους γονείς τους ή μόνοι τους, αν μπορούν να διαχειριστούν τα χρήματα που τους δίνουν ή αν χρειάζονται βοήθεια. Τα παιδιά είπαν ότι είχαν επισκεφτεί πολλές φορές καταστήματα με τους γονείς τους για να αγοράσουν διάφορα πράγματα, είχαν συνομιλήσει με καταστηματάρχες και ότι κυρίως η μητέρα τους, τούς στέλνει συχνά στο supermarket της γειτονιάς και έτσι υπολογίζουν τα χρήματα που θα δώσουν ή τα ρέστα που θα πάρουν. Διαπιστώθηκε ότι οι μαθητές ήταν ικανοί να επικοινωνούν με καταστηματάρχες, να πηγαίνουν μόνοι τους για ψώνια και να διαχειρίζονται χρήματα (βλ. Συνοδευτικό υλικό>Φάκελος>Χωρισμός σε ομάδες).

3η & 4η διδακτική ώρα

2^η δραστηριότητα

Σε αυτό το δίωρο οι ομάδες των καταστημάτων συμπλήρωσαν το [1^ο φύλλο εργασίας](#) που αφορά τον εννοιολογικό χάρτη που προτείνεται από τη δημιουργό του σεναρίου. Εδώ υπάρχει μια διαφοροποίηση από την πρόταση του σεναρίου δηλαδή: η κάθε ομάδα συμπλήρωσε το δικό της εννοιολογικό χάρτη, για το δικό της μαγαζί. Αυτό κρίθηκε απαραίτητο να γίνει επειδή τα παιδιά ήθελαν να συμπληρώσουν αυτά που ήξεραν και να δοκιμάσουν τις γνώσεις τους και τις πληροφορίες που ήδη είχαν, γύρω από το θέμα.

Από την ανίχνευση που έγινε διαπιστώθηκε ότι οι μαθητές είχαν πολλές γνώσεις πάνω στο θέμα, όπως τα προϊόντα που πουλάει το κάθε κατάστημα, την αναγραφόμενη τιμή, την εκπτωτική τιμή σε περίοδο εκπτώσεων, το αναγνωριστικό σήμα για κάθε είδος καταστήματος (π.χ.: το σήμα φιδιού για το φαρμακείο, το σήμα για τα διάφορα είδη πρατηρίων κ.ά. (βλ. Συνοδευτικό υλικό > Φάκελος > Εννοιολογικός χάρτης).

5η & 6η διδακτική ώρα

3^η δραστηριότητα

Με την δραστηριότητα αυτή οι μαθητές/τριες εργάστηκαν στις ομάδες τους, με στόχο η κάθε μια να βρει από μία χαρακτηριστική πρόταση για το μαγαζί της από το [Εικονογραφημένο λεξικό](#) ή το [Ηλεκτρονικό Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#) (Τριανταφυλλίδη). Η αρχική επιλογή της πρότασης έγινε από την εκπαιδευτικό προκειμένου να υπάρξει ένα πρόσχημα για τη μύηση σε ένα «παιχνίδι αναζήτησης» και «επίδειξης της αντίστοιχης στρατηγικής».

Υπήρξε συνεργασία μεταξύ των μελών της κάθε ομάδας, για την ανασύνθεση της πρότασης και την τοποθέτηση των λέξεων σε σωστή σειρά και έπειτα επιβεβαίωσαν την επιλογή τους με την αναζήτηση της συγκεκριμένης πρότασης από την πηγή της, για να διαπιστώσουν από πού προέρχονταν το παράδειγμα που είχαν συνθέσει. Με τον τρόπο αυτό διαπίστωσαν την ορθότητα της επιλογής τους. Στην αναζήτησή τους αυτή είδαν εμπειρικά ότι το σύμβολο ~ αντικαθιστά κάθε φορά το λήμμα. Στην αρχή υπήρξαν απορίες γι' αυτό, αλλά μετά από διευκρίνιση που δόθηκε από την εκπαιδευτικό, καταλάβαιναν κάθε φορά που το συναντούσαν τι ακριβώς σήμαινε.

Κατόπιν οι μαθητές σύμφωνα με τις οδηγίες του [2ου φύλλου εργασίας](#), μετέφεραν την πρόταση-παράδειγμα στο διαδικτυακό εργαλείο [Wordle](#) ή [Tagxedo](#) και από εκεί προσπαθούσαν να δομήσουν σωστά την πρόταση, δοκιμάζοντας διάφορα γραφικά. Ενθουσιάστηκαν με τον τρόπο παρουσίασής της, με τη μορφή των σχημάτων που μπορούσε να πάρει και εντυπωσιάστηκαν με την ποικιλία και τον

μετά την παρακολούθηση των ταινιών έπρεπε να απαντήσουν σε συγκεκριμένες ερωτήσεις του [3ου φύλλου εργασίας](#), που αφορούσαν τα καταστήματά τους και στο τέλος να γράψουν μια λίστα με αντικείμενα – προϊόντα που μπορεί να βρει κάποιος σε αυτά.

Αξιολογώντας τη δραστηριότητα αυτή, αντιλαμβανόμαστε ότι οι μαθητές είχαν κατανοήσει σε ποιο μαγαζί βρίσκονταν οι πρωταγωνιστές της ταινίας που είχαν παρακολουθήσει, είχαν παρατηρήσει τον χώρο, τα αντικείμενα από τα οποία αποτελούνταν, κατέγραψαν τα λόγια αυτού που δουλεύει στο μαγαζί και τα λόγια του πελάτη και τέλος το χρηματικό ποσό που ζητήθηκε από τον έμπορο σε κάποια από τις σκηνές των ταινιών (Συνοδευτικό υλικό > Φάκελος > Αναζήτηση πληροφοριών από ταινίες).

9η & 10η διδακτική ώρα

5^η δραστηριότητα

Σε μια πιθανή έξοδο με την οικογένειά τους οι μαθητές/-τριες αναζήτησαν πληροφορίες από την προτεινόμενη ιστοσελίδα <http://www.greekeat.gr>, στην οποία δίνονται τα απαραίτητα στοιχεία που αφορούν το γεωγραφικό διαμέρισμα που θα επιλέξουν, την περιοχή, την κουζίνα, το περιβάλλον και τον τύπο του χώρου. Τέλος, οι μαθητές πρέπει να πατήσουν την επιλογή «Αναζήτηση», για να εμφανιστεί μια λίστα από επιλεγμένα εστιατόρια.

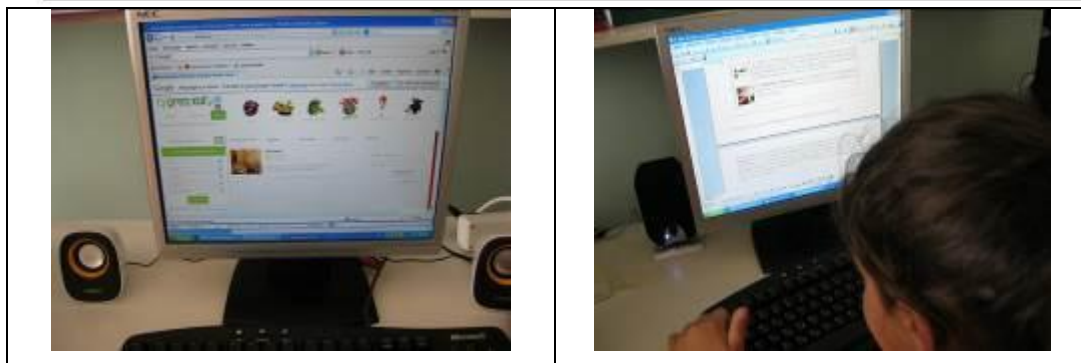
Η αξιολόγηση αυτής της δραστηριότητας μας οδήγησε στο συμπέρασμα ότι τα παιδιά δεν ήξεραν πώς υπάρχει η δυνατότητα να βρουν διαδικτυακά μια ταβέρνα ή ένα εστιατόριο, επειδή δεν το κάνουν και με τις οικογένειές τους. Συνήθως επιλέγουν που θα πάνε για φαγητό με κριτήριο το πόσο κοντά ή μακριά είναι από το σπίτι τους.

Αρχικά, ενθουσιάστηκαν με την ιστοσελίδα και με την όλη διαδικασία δηλαδή ότι συμπληρώνοντας κάποια δεδομένα, μπορούν να έχουν τα αποτελέσματα γι' αυτό που αναζητούν. Έτσι, για το «γεωγραφικό διαμέρισμα» επέλεξαν την επιλογή «Αττική», για την περιοχή επέλεξαν «κέντρο», για την κουζίνα «ελληνική», για το περιβάλλον «οικογενειακό» και για τον τύπο του χώρου «μοντέρνα ταβέρνα». Η αναζήτηση τους έδειξε την ταβέρνα «Σπιτάκια», που βρίσκεται στο Γκάζι. Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινίσουμε ότι έγινε μια διαφοροποίηση από τις προτεινόμενες ταβέρνες του σεναρίου επειδή, τα εστιατόρια – ταβέρνες, που είχαν επιλεγεί ήταν από τη Βόρεια Ελλάδα, ενώ οι μαθητές ζουν και μεγαλώνουν στη Στερεά Ελλάδα. Έτσι, τους ήταν γνωστά εστιατόρια από το δικό τους γεωγραφικό διαμέρισμα. Μετά την επιλογή της ταβέρνας οι μαθητές διάβασαν την περιγραφή του εστιατορίου που επέλεξαν, διότι έπρεπε να συμπληρώσουν το [4^ο φύλλο εργασίας](#). Ακολούθησαν τις οδηγίες του

φύλλου εργασίας και συμπλήρωσαν τις ερωτήσεις, οι οποίες αφορούσαν τις ώρες λειτουργίας της ταβέρνας, τις ημέρες με (ζωντανή) μουσική, τον κατάλογο με τα φαγητά που προσφέρει, το χρηματικό ποσό που θα δαπανηθεί από την οικογένεια και τις υπόλοιπες παροχές που αυτό προσφέρει. Μέσα σε αυτές περιλαμβάνονταν το parking, το internet και το σέρβις του καταστήματος. Τα παιδιά επέλεξαν ένα από τα εστιατόρια, όπως προτείνεται από το σενάριο και αυτό που παρατηρήθηκε είναι ότι οι απαντήσεις τους ήταν δομημένες με ολοκληρωμένο νόημα και συγκεκριμένες στις ερωτήσεις που τους δόθηκαν, δικαιολογώντας τις απαντήσεις τους. Κάποιοι μαθητές είχαν το άγχος για ορθογραφικά λάθη αλλά και αυτό λύθηκε, μετά από πρόταση κάποιου μαθητή «να χρησιμοποιούν το σχολικό λεξικό ή να ρωτούν την κυρία τους όταν δεν βρίσκουν κάποια λέξη».

Στο τέλος, η κάθε ομάδα έγραψε μια δική της περιγραφή σχετικά με το τι θα προσφέρει το δικό της μαγαζί στους πελάτες της. Από τις απαντήσεις των μαθητών διαπιστώθηκε ότι η φαντασία τους ήταν πολύ μεγάλη και ήξεραν τι ήθελαν και τι μπορούσαν να προσφέρουν για να υπάρχουν οι σωστές συνθήκες σε ένα κατάστημα (βλ. Συνοδευτικό υλικό > Φάκελος > Πού θα πάμε για φαγητό). Με την ολοκλήρωση των εργασιών η κάθε ομάδα διάβασε στην ολομέλεια της τάξης τις δικές της απαντήσεις. Οι μαθητές ενθουσιάστηκαν με τις εργασίες των άλλων και μάλιστα «μπήκαν σε ένα παιχνίδι» συναγωνισμού λέγοντας ποια ομάδα είχε γράψει την καλύτερη.

9η & 10η διδακτική ώρα

6^η δραστηριότητα

Στη δραστηριότητα αυτή οι μαθητές/τριες έπρεπε να ασχοληθούν με ένα αρχείο παρουσίασης το οποίο πραγματεύονταν την σύγκριση δυο πινακίδων, προκειμένου να γίνει αγορά του προϊόντος που παρέχουν. Οι ομάδες καλούνταν να επιλέξουν τις λεζάντες που ταίριαζαν σε κάθε πινακίδα και οι οποίες αναφέρονταν στα χαρακτηριστικά της κάθε μιας, για το ίδιο κατάστημα: «παραδοσιακός φούρνος». Ο τίτλος της παρουσίασης είναι: «Διαλέγουμε από πού θα αγοράσουμε το ψωμί μας».

Αρχικά, η εκπαιδευτικός έκανε προβολή της παρουσίασης με τον βιντεοπροβολέα, προκειμένου να εξηγήσει στους μαθητές τι έπρεπε να κάνουν. Οι μαθητές/-τριες προχώρησαν στη δραστηριότητα παρακινούμενοι από την ερώτηση που τέθηκε: «Μπορείτε να βοηθήσετε τα παιδιά της παρέας να αποφασίσουν από ποιο μαγαζί θα αγοράσουν ψωμί;». Από την αρχή της δραστηριότητας είχε διευκρινιστεί ότι η ποιότητα του ψωμιού ήταν η ίδια και για τα δυο μαγαζιά και έτσι αναμενόταν η

επιλογή τους να αφορά κυρίως «εικονιστικά» χαρακτηριστικά της πινακίδας. Οι ερωτήσεις που έγιναν από την εκπαιδευτικό ήταν: «Η επιγραφή έχει ή όχι το όνομα του ιδιοκτήτη;», «Δείχνει έναν παραδοσιακό ή έναν σύγχρονο φούρνο;», «Έχει ή όχι εικόνα;» και «Η επιγραφή είναι γραμμένη στο χέρι ή όχι;».

Οι ομάδες επέλεξαν τις σωστές λεζάντες παρατηρώντας τις εικόνες των δυο καταστημάτων και τέλος ανάλογα με την επιλογή που είχαν κάνει κατέληξαν στο συμπέρασμα από ποιον παραδοσιακό φούρνο θα αγόραζαν το ψωμί τους, επιχειρηματολογώντας για την απάντηση που έδιναν. Οι περισσότερες απαντήσεις των ομάδων αφορούσαν την ποιότητα του είδους και έγραψαν: «Διαλέγουμε το ψωμί από τον παραδοσιακό φούρνο γιατί είναι φρέσκο, ή γιατί έχει το καλύτερο ψωμί, ή γιατί είναι ψημένο στα ξύλα, ή γιατί είναι πιο οικονομικό και πιο ζεστό» (βλ. Συνοδευτικό υλικό > Φάκελος > Διαλέγουμε από πού θα αγοράσουμε το ψωμί).

Η γνώση που απέκτησαν οι μαθητές/-τριες από αυτή τη δραστηριότητα αξιοποιήθηκε στο [5^ο φύλλο εργασίας](#), στο οποίο έπρεπε να ασχοληθούν με τις δικές τους πινακίδες. Οι ομάδες ακολούθησαν τις οδηγίες που δίνονται και έφτιαξαν τις επιγραφές για τα δικά τους καταστήματα. Η επιλογή τους έγινε με τη χρήση του WordArt, στο οποίο επέλεξαν το μέγεθος της γραμματοσειράς και την αλλαγή του χρώματος του κειμένου τους. Η κάθε ομάδα έγραψε τον δικό της τίτλο, π.χ.: «Ανθοπωλείο, τα ωραία λουλούδια» και με την εντολή της αντιγραφής- επικόλλησης, διάλεξαν την εικόνα που αφορούσε το κατάστημά τους και τα έβαλαν σε ένα πλαίσιο κειμένου. Η εκπαιδευτικός παρείχε τις κατάλληλες οδηγίες σε όσες ομάδες δυσκολεύονταν. Η δραστηριότητα χαροποίησε ιδιαίτερα τα παιδιά, καθώς έβλεπαν να

δημιουργούν κάτι δικό τους, έκαναν πειραματισμούς με τα χρώματα και το μέγεθος των γραμμάτων. Στο τέλος, στην ολομέλεια της τάξης, η κάθε ομάδα παρουσίασε το δικό της κατάστημα (βλ. Συνοδευτικό υλικό > Φάκελος > Δημιουργία επιγραφής).

13η διδακτική ώρα

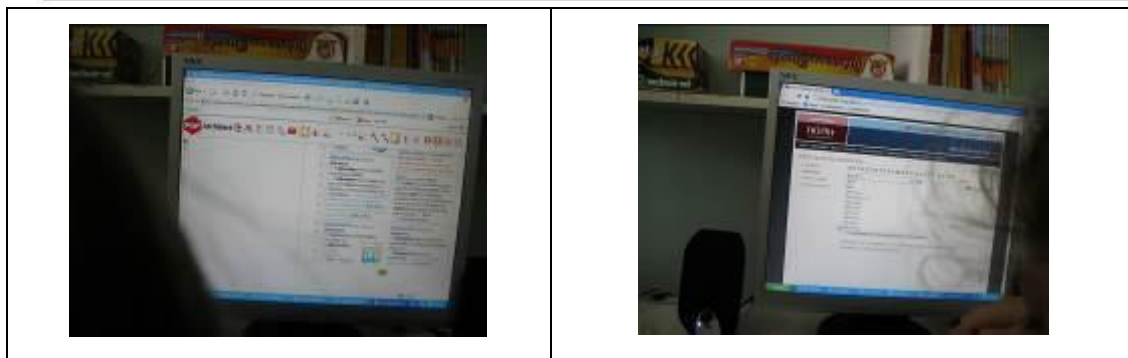
7^η δραστηριότητα–α΄ μέρος

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα είχε ως στόχο την εκμάθηση της κατάληξης –είο, καθώς αυτή συναντάται συχνά στις δραστηριότητες του project. Η πρόταση του σεναρίου για εμπέδωση της μορφολογικής κατάληξης, ακολούθησε μεθοδολογικές

επιλογές με παιγνιώδη χαρακτήρα. Δίνονται από το σενάριο τρεις εναλλακτικές, τις οποίες οι ομάδες των μαθητών/-τριών πραγματοποίησαν.

Η πρώτη επιλογή αφορούσε την αντιστοίχιση μιας εικόνας καταστήματος με μια λέξη. Οι χωρισμένες ομάδες μαγαζιών εργάστηκαν μπροστά στον υπολογιστή της η κάθε μια και έλυσαν με ευκολία τη δραστηριότητα. Επειδή οι περισσότερες από τις λέξεις αυτές τελείωναν σε -είο, η εκπαιδευτικός παρότρυνε τους μαθητές να ανατρέξουν στο [ηλεκτρονικό λεξικό](#) (*είο) όπου δίνεται η εξήγηση: *-είο [ίο] : επίθημα ουδέτερων ουσιαστικών που δηλώνει: 1. τόπο· (πρβ. -ειό). α. παραγωγή από ουσιαστικά συνήθ. επαγγελματικά: (βιβλιοπώλης) βιβλιοπωλείο.* Οι περισσότεροι από τους μαθητές το ήξεραν ήδη, επειδή το σενάριο εφαρμόστηκε προς το τέλος του σχολικού έτους (Απρίλιο και Μάιο) και είχαν χρησιμοποιήσει αρκετές φορές τις συγκεκριμένες λέξεις σε γραπτά κείμενα. Ωστόσο, επισημάνθηκε για άλλη μια φορά και σε σχετική ερώτηση της εκπαιδευτικού οι μαθητές απάντησαν σωστά. Έγινε χρήση της επιλογής σύρε και άφησε, κατά την οποία οι μαθητές δε δυσκολεύτηκαν, διότι την είχαν χρησιμοποιήσει και σε άλλες εργασίες.

Η επόμενη εναλλακτική πρόταση του σεναρίου αφορούσε την αντικατάσταση μιας εικόνας καταστήματος με μια συγκεκριμένη λέξη. Οι ομάδες έγραψαν δίπλα σε κάθε εικόνα μαγαζιού που τους παρουσιαζόταν τη σωστή λέξη. Και αυτή η δραστηριότητα δεν παρουσίασε καμία δυσκολία και μάλιστα οι μαθητές/-τριες ευχαριστήθηκαν και διασκέδασαν με τον παιγνιώδη χαρακτήρα της άσκησης – [6^ο](#) και [7^ο φύλλο εργασίας](#).

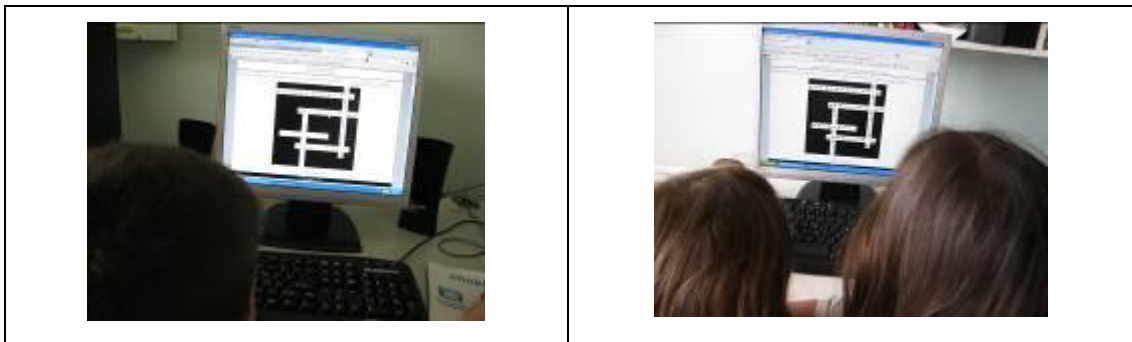
Στο τέλος των δραστηριοτήτων αυτών ένας εκπρόσωπος από κάθε ομάδα διάβασε και παρουσίασε στην ολομέλεια της τάξης τις λυμένες ασκήσεις και τόνισε το γραμματικό φαινόμενο. Διαπιστώθηκε η εμπέδωση της κατάληξης *-είο*, από όλους τους μαθητές (βλ. Συνοδευτικό υλικό > Φάκελος > Αντιστοίχιση λέξης εικόνας > και > Αντιστοίχιση εικόνας λέξης).

14η διδακτική ώρα

7^η δραστηριότητα-β' μέρος

Με τη συμπλήρωση του σταυρολέξου στο λογισμικό Hotpotatoes, JCross, οι ομάδες αξιολογήθηκαν ως προς την κατανόηση των ορισμών των καταστημάτων και στη σωστή χρήση της κατάληξης των ουδετέρων σε *-είο*. Η εργασία συμπληρώθηκε με κεφαλαία γράμματα και έγινε αντιληπτή η παράλειψη του τόνου. Δεν υπήρξε καμία δυσκολία στη συμπλήρωση, επειδή οι μαθητές ήταν ήδη εξοικειωμένοι στη χρήση τους: [8^ο φύλλο εργασίας](#).

15η & 16η διδακτική ώρα

8^η δραστηριότητα

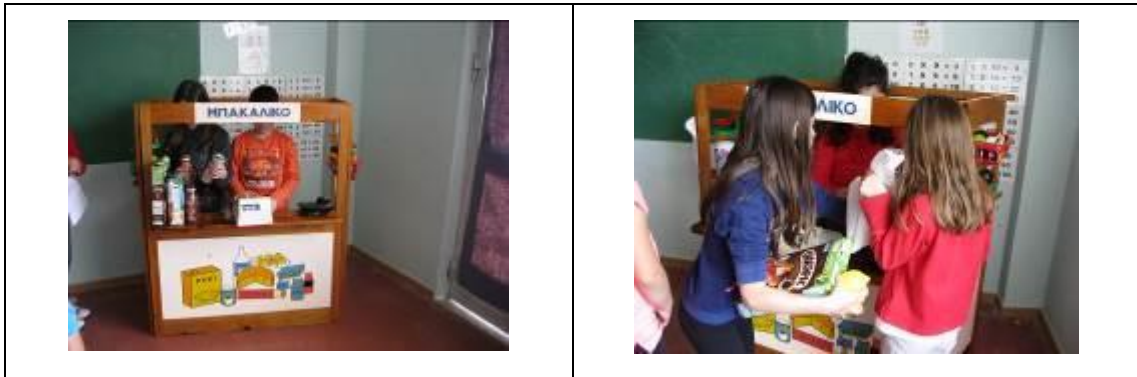
Η κάθε ομάδα αναζήτησε τις ονομασίες των επαγγελμάτων που αφορούσαν το κατάστημά της από την ιστοσελίδα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) που βρίσκεται στον ιστό: <http://epagelmata.oaed.gr/list.php>.

Με τον τρόπο αυτό διαπίστωσαν διαισθητικά την αλφαβητική κατάταξη των λέξεων, όλων των επαγγελμάτων. Η δραστηριότητα έγινε προφορικά, όπως αναφέρεται στο σενάριο. Οι μαθητές επέλεξαν ένα επάγγελμα και πατώντας την επιλογή «Εμφάνιση των επιλεγμένων επαγγελμάτων», μπορούσαν να δουν και να διαβάσουν την περιγραφή, τις συνθήκες εργασίας, τα ιδιαίτερα προσωπικά χαρακτηριστικά και τις ικανότητες, τις σπουδές, τα επαγγελματικά δικαιώματα, τους τομείς απασχόλησης και τις προοπτικές στην αγορά εργασίας, για το κάθε επάγγελμα.

Από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα τα παιδιά πήραν πολλές πληροφορίες και έμαθαν πολλά, ακόμα και για επαγγέλματα που δεν ήξεραν ή δεν είχαν ακούσει μέχρι τώρα. Επίσης, η προτεινόμενη ιστοσελίδα από τη δημιουργό του σεναρίου δεν βρέθηκε, γι' αυτό η εκπαιδευτικός που εφάρμοσε το σενάριο χρησιμοποίησε τη σελίδα από τα επαγγέλματα του ΟΑΕΔ – [9^ο φύλλο εργασίας](#).

Την επόμενη ώρα της Θεατρικής Αγωγής, οι μαθητές/τριες δραματοποίησαν τα επαγγέλματα βιώνοντας τους ρόλους του εμπόρου, του πελάτη, του ιδιοκτήτη πουλώντας προϊόντα σε λογικές τιμές με έκπτωση ή με προσφορά. Έτσι, μέσα από το δημιουργικό παιχνίδι έκαναν υπολογισμούς πρόσθεσης και αφαίρεσης για τα ρέστα που χρειάζονταν να δώσουν.

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

(Τα φύλλα εργασίας είναι ενδεικτικά, διότι αναλυτικά υπάρχουν συμπληρωμένα στον φάκελο συνοδευτικό υλικό).

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Α΄

Λέμε τις ιδέες μας για το μαγαζί / κατάστημα της ομάδας μας.

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Β΄

Δραστηριότητα λεξικού «Πώς λέγεται το μαγαζί μας» (ενδεικτικό)

1. Στην παρακάτω εικόνα υπάρχει «κρυμμένη» μια πρόταση που αφορά στο μαγαζί σας. Προσπαθήστε να βάλετε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να διαβάσετε την πρόταση. Μην ξεχνάτε

ότι κάθε πρόταση ξεκινά με κεφαλαίο γράμμα. Μόλις είσαστε έτοιμοι γράψτε την, στην παρακάτω σειρά:

.....

**Πήγαινε αγοράσεις
ζαχαροπλαστέιονα
λίγα γλυκά ωστο**

2. Για να είσαστε σίγουροι ότι αυτή είναι η σωστή σειρά πρέπει να αναζητήσετε την πρόταση αυτή στα λεξικά.

Το πρώτο είναι το εικονογραφημένο λεξικό που έχετε στη βιβλιοθήκη της τάξης

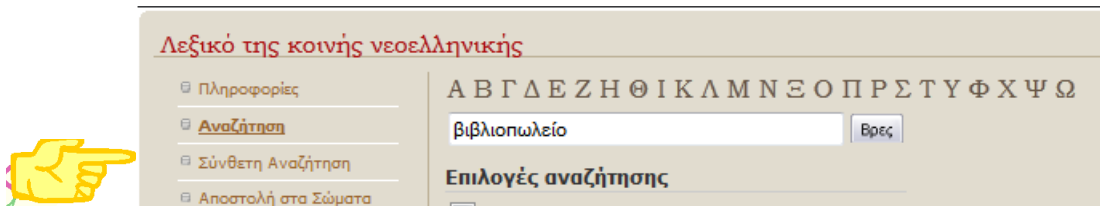
.....

και το δεύτερο λεξικό θα το βρείτε με τη βοήθεια του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή.

Θα πρέπει δηλαδή να πατήσετε σε αυτή τη σελίδα

<http://www.greek->

[language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/search.html](http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/search.html)

Μετά πρέπει να γράψετε τη λέξη βιβλιοπωλείο κάτω από τα κεφαλαία γράμματα της Αλφαβήτας και να πατήσετε .

Τελικά από πού προέρχεται η πρόταση που έχετε αντιγράψει; Είναι σωστή η σειρά των λέξεων;

.....

Αν θέλετε και εσείς να «μπερδέψετε» τις λέξεις, μπορείτε να το κάνετε διαλέγοντας πρώτα μια λέξη από το λεξικό (που θα είναι κάτι που θα προσφέρετε δωρεάν στους πελάτες που θα έρχονται στο μαγαζί σας) αντιγράφοντας την εξήγησή της εδώ:

.....

Μετά θα πάρετε αυτή την πρόταση με αντιγραφή (θα σας δείξει ο/η δάσκαλος/α σου) και θα κάνετε κλικ στη σελίδα <http://www.wordle.net>, θα πατήσετε στο

[Create your own.](#)

για να γραφτεί εκεί (με «επικόλληση») η πρότασή σας και μετά

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Γ΄

(Αναζήτηση συγκεκριμένων πληροφοριών μέσα από την παρακολούθηση ταινίας, Σύγκριση επιγραφών, εργασία σε ομάδες και στην ολομέλεια)

Πρόκειται να παρακολουθήσετε στιγμιότυπα από κάποιες ταινίες:

<p align="center">Ομάδα του εστιατορίου</p> <p align="center">http://www.youtube.com/watch?v=X7VeSR03FEU</p> <p align="center">(από 0.29΄ -3.13΄)</p>	<p align="center">Ομάδα του φαρμακείου:</p> <p align="center">http://www.youtube.com/watch?v=Q3PnJHh034w&feature=related (από 1.36΄ -4.08΄)</p>
 <p align="center">Ζαχαροπλαστείου:</p> <p align="center">http://www.youtube.com/watch?v=TxhPplhJ7vo</p>	<p align="center">Ομάδα του βιβλιοπωλείου:</p> <p align="center">http://www.youtube.com/watch?v=iAE-YwEaSss</p> <p align="center">(από 0.06΄-1.29΄)</p>

	<p>ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ <i>επένδυση στην κοινωνία της γνώσης</i></p>	<p>ΕΣΠΑ 2007-2013 πρόγραμμα για την ανάπτυξη ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ</p>
<p>Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο</p>	<p>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ</p>	
<p>Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης</p>		

	<p>ο βενζινάδικου:</p>	<p>Ομάδα του κομμωτηρίου:</p>
<p>http://www.youtube.com/watch?v=-Ysww6GaWrc (χωρίς ήχο)</p>		<p>http://www.youtube.com/watch?v=86XXE1XNhJ4</p>
		<p>(από 0.39' -2.15')</p>

Αφού δείτε την ταινία πρέπει να απαντήσετε στις ερωτήσεις (προφορικά)

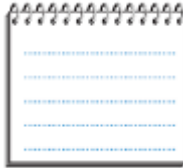
«Σε ποιο μαγαζί βρίσκονται οι πρωταγωνιστές της ταινίας;

«Από πού το καταλαβαίνουμε;»

«Ποια είναι τα λόγια αυτού που δουλεύει στο μαγαζί και ποια του πελάτη που μας βοηθούν να καταλάβουμε πού βρίσκονται;»

Σημειώνουμε στο σημειωματάριο τα πράγματα που χρειαζόμαστε για το μαγαζί μας

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Δ΄

Αποφασίσαμε να βρούμε έξω για φαγητό. Αλλά πού; Θα μας βοηθήσουν οι πληροφορίες από την παρακάτω ιστοσελίδα: (πατάμε Ctrl και κλικ πάνω στα μπλε γράμματα):

<http://www.greekeat.gr>

Επειδή υπάρχουν πάρα πολλά μαγαζιά θα πρέπει να αναζητήσουμε αυτό που μας ταιριάζει. Εντοπίζουμε την ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ και συμπληρώνουμε στα πλαίσια ότι ψάχνουμε ένα μαγαζί που βρίσκεται στην περιοχή που μένουμε (Στερεά

Ελλάδα, Αττική) και ότι θέλουμε να προσφέρεται για μεγάλους και παιδιά (οικογενειακό). Τότε θα εμφανιστούν κάποια εστιατόρια/ταβέρνες:

Συμβουλευόμαστε τις πληροφορίες (με κλικ στη λέξη **ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ** και με το **ξαναγυρίζουμε πίσω**) που μας δίνονται και απαντάμε:

1. Ποιο είναι οι ώρες λειτουργίας στα **«Σπιτάκια»**;

.....

2. Ποιες μέρες υπάρχει ζωντανή μουσική στο **Εστιατόριο «Σπιτάκια»**;

.....

Διαβάζουμε τι προσφέρουν τα παρακάτω μαγαζιά στους πελάτες τους και διαλέγουμε σε ποιο θα πάμε για φαγητό, δικαιολογώντας την απάντησή μας:

Περιγραφή

	<p>Τα Σπιτάκια είναι μια μοντέρνα οικογενειακή ταβέρνα στο Γκάζι. Η κουζίνα είναι ελληνική και το μενού που προσφέρει είναι κεφτεδάκια και τηγανόψωμο –φτιαγμένο από τη μητέρα του ιδιοκτήτη- τα οποία αποτελούν την συνταγή επιτυχίας του χώρου μιας και η σπιτικές γεύσεις αποτελούν το forte του. Τηγανιτές πατάτες κομμένες στο χέρι και ψαρονέφρι ζουμερό είναι από τις πρώτες επιλογές μας. Σέρβις γρήγορο και ευγενικό θα μας προσφέρει απαλή κρέμα μαστίχα για να ολοκληρώσουμε το γεύμα μας. Το parking και η χαλαρή διάθεση σίγουρα αποτελούν επιπλέον πόλους έλξης για τον νέο αυτόν χώρο.</p>
	<p>Το εστιατόριο Πλάτανος σας καλωσορίζει σε ένα Παραδοσιακό περιβάλλον. Το Ταβέρνα Πλάτανος σας προσφέρει πιάτα βασισμένα σε κουζίνα Ελληνική.</p>

Φτιάχνουμε και εμείς μια περιγραφή για το τι θα προσφέρει το δικό μας μαγαζί:

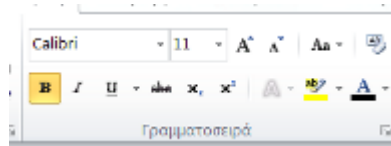
.....

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ε΄

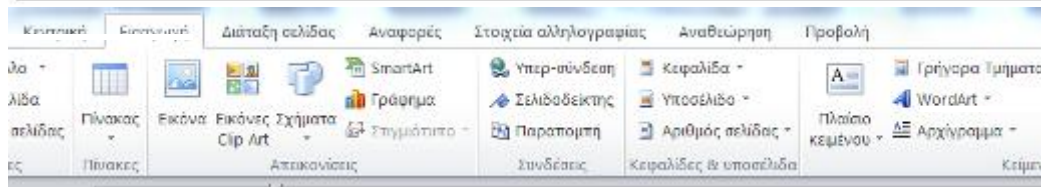
ΟΜΑΔΑ:.....

Φτιάξτε και εσείς τη δική σας επιγραφή, αφού συμφωνήσετε για το όνομα που θα έχει το μαγαζί σας:

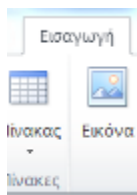

Από εδώ επιλέγουμε το είδος και το μέγεθος των γραμμάτων που θα έχει η πινακίδα μας. Επίσης μπορούμε να διαλέξουμε τα χρώματα που μας αρέσουν. Δοκιμάζουμε...

Μπορούμε με την εντολή wordArt να κάνουμε πιο όμορφη την επιγραφή. Δοκιμάζουμε..... στο πλαίσιο κειμένου, επιλέγουμε όλα όσα έχουμε γράψει και μετά Εισαγωγή.... WordArt

Μπορούμε να βάλουμε και χρώμα πίσω από τα γράμματα. Διαλέγουμε όλα όσα έχουμε γράψει και πατάμε το μεσαίο κουμπί για να διαλέξουμε το χρώμα που μας αρέσει....

Αν θέλουμε να βάλουμε εικόνα, πατάμε Εισαγωγή και Εικόνα για να διαλέξουμε από το φάκελό μας την εικόνα που μας αρέσει.

Δεν ξεχνούμε να αποθηκεύσουμε την εργασία μας. Ας ξεκινήσουμε λοιπόν....

Βλέπετε αρκετές εικόνες, που μπορείτε να διαλέξετε για να φτιάξετε την επιγραφή σας (Τις σύρετε με το ποντίκι και τις αφήνετε μέσα στο πλαίσιο).

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤ΄

ΟΜΑΔΑ:.....

Αντιστοίχισε την κάθε καρτέλα-λέξη, με τη σωστή εικόνα. Στο τέλος, με την ομάδα σου συζητήστε τι παρατηρείτε στις καταλήξεις των ουσιαστικών.

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ζ΄

Γράψε δίπλα στην κάθε εικόνα τη σωστή λέξη.

Γεια σας. Είμαι η και θέλω να σας γνωρίζω τη γειτονιά μου.

Η έχει πολλά καταστήματα. Ανάμεσα σε αυτά υπάρχει ένα από όπου μπορούμε να αγοράσουμε όμορφα λουλούδια. Δίπλα ακριβώς σε αυτό υπάρχει

ένα όπου βρίσκει κανείς φρέσκα και ευωδιαστά ψωμιά. Η μαμά του

συμμαθητή μου δουλεύει στο της γειτονιάς και μας προμηθεύει με τα

καλύτερα βιβλία. Εκείνο όμως που μου αρέσει περισσότερο είναι το

Τρελαίνομαι όταν μυρίζω τις μυρωδιές των γλυκών που ετοιμάζονται εκεί. Πηγαίνω συχνά με τη γιαγιά μου για να αγοράσουμε γάλα. Πολλές φορές συναντάμε τον παππού μου στο

 Ο μπαμπάς μου δε συχνάζει εκεί γιατί δουλεύει μέχρι αργά στο

 Ο θείος μου είναι ιδιοκτήτης του στη γωνία. Κάποτε εκεί

υπήρχε ένα Η μαμά μου είναι φαρμακοποιός και έχει δικό της

κοντά στο πάρκο και εγώ πηγαίνω συχνά εκεί για να παίξω.

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Η΄

Δημιουργία σταυρόλεξου (με τους ορισμούς των καταστημάτων)

Εργασία σε αρχεία hotpotatoes (ξεχωριστά για κάθε ομάδα)

Σταυρόλεξο των μαγαζιών
 Ομαδική εργασία

Πάτησε κάθε φορά σε έναν αριθμό και θα σου δοθεί ο ορισμός της λέξης που ψάχνεις.
 Γράψε τη λέξη που νομίζεις ότι είναι σωστή και κάνε κλικ στο Εισαγωγή Απάντησης.
 Κάνε κλικ στον έλεγχο απάντησης κάθε φορά που συμπληρώνεις μια λέξη. Έτσι θα μπορείς να ελέγξεις τις απαντήσεις σου.
 Αν χρειαστείς βοήθεια πάτησε στη λέξη Βοήθεια και θα σου δοθεί ένα γράμμα.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ 6: Ειδικό κατάστημα όπου γίνεται κόψιμο, περιποίηση και χτένισμα των γυναικείων κυρίως μαλλιών. ΚΟΜΜΟΤΗΡΙ | Εισαγωγή απάντησης | Βοήθεια

2	Z	A	X	A	P	O	Π	Λ	Α	Σ	Τ	Ε	Ι	Ο	1	B
																B
																Λ
																O
																Π
																Ω
																E
																O
																I
																O

Έλεγχος απάντησης

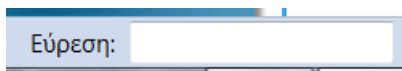

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Θ΄

Αναζήτηση πληροφοριών για τους επαγγελματίες των μαγαζιών.

Δείγμα φύλλου εργασίας για την ομάδα του Κομμωτηρίου:

Αυτός που δουλεύει στο κομμωτήριο λέγεται κουρέας ... κομμωτής, πάμε να δούμε ποιες πληροφορίες δίνονται για αυτόν. Στην Αλφαβητική λίστα των επαγγελμάτων <http://epagelmata.oaed.gr/list.php> μπορείτε να βρείτε πληροφορίες αν πατήσετε τα πλήκτρα CTRL+F (ζητήστε από τον/τη δάσκαλο / δασκάλα να σας δείξει). Θα εμφανιστεί στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης το πλαίσιο αυτό:

όπου μπορείτε να γράψετε το επάγγελμα που σας ενδιαφέρει. Αν λοιπόν γράψετε στο πλαίσιο της που υπάρχει κάτω αριστερά «κομμωτ...»

× Εύρεση: κομμωτ

θα εμφανιστεί η αλφαβητική λίστα όπου πατώντας με κλικ στις λέξεις

 κουρέας και κομμωτής

θα βρείτε το παρακάτω κείμενο:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

κουρέας και κομμωτής

κουρέας και κομμωτής

Ποιος είναι και με τι ασχολείται; Καθήκον του κουρέα - κομμωτή είναι να αλλάζει την κόψη και το χρώμα των μαλλιών. Ο κουρέας περιποιείται επίσης και τα αντρικά γένια και ασχολείται κατά κύριο λόγο με την περιποίηση των αντρών, ενώ ο κομμωτής ασχολείται εξίσου και με τα δύο φύλα.

Ποια είναι τα καθήκοντα του; Αυτά περιλαμβάνουν: Εξύψωση και φροντίδα του προσώπου, λούσιμο, κόψιμο και χτένισμα των μαλλιών σύμφωνα με τις απαιτήσεις του πελάτη, βαφή μαλλιών και φρυδιών, μασάζ κεφαλιού, φροντίδα για την υγιεινή των μαλλιών, περμανάντ, ισοτική μαλλιών, δημιουργία ειδικών κομμώσεων, συμβουλές για την διατήρηση της καλής κατάστασης των μαλλιών.

Ποια εργάζεται και από ποιές συνθήκες; Τα επαγγέλματα του κουρέα και του κομμωτή εκτελούνται στο κουρέο και στα κομμωτήρια, αντίστοιχα, ενώ υπάρχει περίπτωση να μεταβούν και στο σπίτι κάποιου πελάτη.

Ευνοείται επειδή με χημικές ουσίες, ορθοστάσια, εργασία σε βάρδιες.

Τι εργαλεία / εξοπλισμό χρησιμοποιεί; ψαλίδια, χτένες, ρόλερ, πιστολάκια, πομπιδάκια, πιστοτές, βαρέα, σαμπουάν, λακ και μερικά ειδικά εργαλεία όπως τα ηλεκτρικά ψαλίδια, συσκευές για στέγνωμα των μαλλιών, κλπ.

Βρίσκω και λέω προφορικά ποια είναι τα καθήκοντα του κομμωτή, του κουρέα ή της κομμώτριας;

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Σε ένα πιο εκτεταμένο σχέδιο εργασίας, θα μπορούσαν να εμπλακούν και άλλες μορφές τυπικής μάθησης όπως Μαθηματικά, Μελέτη Περιβάλλοντος, Αισθητική Αγωγή, Μουσική (τραγούδια με τα επαγγέλματα) και Πληροφορική. Το σενάριο θα

μπορούσε να επεκταθεί και σε μορφές της ημιτυπικής μάθησης όπως Ερευνητικές εργασίες – project. Εξαρτάται πάντα από το ενδιαφέρον των ομάδων και τις δυνατότητες της τάξης αλλά και τον χρόνο που θα θελήσει κάθε εκπαιδευτικός να αφιερώσει.

Στη συγκεκριμένη εφαρμογή έγινε επέκταση στο μάθημα της Θεατρικής Αγωγής με τη δυναμικότητα που χαρακτηρίζει τους/τις μαθητές/-τριες να αναπαραστήσουν τους διάφορους επαγγελματίες και τους ρόλους που αυτοί διαδραματίζουν.

Σε μεγαλύτερη τάξη θα μπορούσαμε να διευρύνουμε το θέμα με περισσότερους διαλόγους μεταξύ των μαθητών όσον αφορά το μάθημα της Θεατρικής Αγωγής ή παίζοντας κάποιο παιδί - που θα ήξερε κάποιο μουσικό όργανο- κομμάτια που θα αφορούσαν τα επαγγέλματα, στο μάθημα της Μουσικής.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Όπως είχε προβλεφτεί και κατά τον αρχικό σχεδιασμό της δημιουργού του σεναρίου η ύπαρξη φύλλων δραστηριοτήτων δεν ήταν ούτε απαραίτητη ούτε αναγκαία. Επειδή η εφαρμογή έγινε προς το τέλος του σχολικού έτους, οι μαθητές είχαν μάθει να χρησιμοποιούν βασικές εντολές του κειμενογράφου και της παρουσίασης ενώ χειρίζονταν σε πολύ καλό επίπεδο το πληκτρολόγιο και το ποντίκι. Οι ομάδες δεν δυσκολεύτηκαν και στην αναζήτηση πληροφοριών από το διαδίκτυο. Η επισήμανση

της εκπαιδευτικού που το εφάρμοσε ήταν κυρίως επαναληπτική, για να θυμηθούν κάποιες ενέργειες.

Απολύτως αναγκαία ήταν η προετοιμασία της οργάνωσης της τάξης, του πειραματισμού και της αξιοποίησης νέων γνώσεων όσον αφορά το θέμα. Η προετοιμασία που έγινε αφορούσε κυρίως τη δομή παρουσίασης των φύλλων εργασίας και τον χρόνο που έπρεπε να διατεθεί για την εφαρμογή τους.

Σε κάποια φύλλα δραστηριοτήτων έγιναν αλλαγές στους υπερσυνδέσμους διότι δεν βρέθηκαν οι προτεινόμενοι καθώς επίσης έγιναν αλλαγές και στο φύλλο εργασίας «Πού θα πάμε για φαγητό», με αναζήτηση πληροφοριών στα εστιατόρια-ταβέρνες του γεωγραφικού διαμερίσματος στο οποίο μένουν οι μαθητές για αυτονόητους λόγους. Η χρονική διάρκεια που εφαρμόστηκε το σενάριο ήταν μεγάλη, διότι οι δραστηριότητες ήταν πολλές και αυτό κούρασε και τους μαθητές. Κατά την εφαρμογή του σεναρίου δόθηκε ιδιαίτερη φροντίδα να καλλιεργηθεί η διάθεση των παιδιών για συμμετοχή σε πρακτικές που συμβάλλουν στην οικοδόμηση γνώσης για τον κόσμο, που προάγουν την ανάπτυξη του γραπτού και προφορικού λόγου, την κατανόηση, παραγωγή και χρήση απλών κειμένων, προτάσεων και λέξεων. Η χρήση του Η/Υ και του διαδικτύου αποτέλεσε μια νέα διάσταση της σχολικής πρακτικής για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, γι' αυτό και καταβλήθηκε προσπάθεια να μην απογοητευτούν τα παιδιά από τις όποιες αδυναμίες παρουσίασαν κατά τη χρήση του Η/Υ και του διαδικτύου. Εφαρμόστηκαν οι περισσότερες από τις δραστηριότητες, κατά τις οποίες οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά. Έβγαλαν φωτογραφίες από την περιήγησή τους στα μαγαζιά, συνομίλησαν, αντάλλαξαν απόψεις με τους εμπόρους,

εντυπωσιάστηκαν με την ποικιλία των επαγγελμάτων που αναζήτησαν στο διαδίκτυο, ενθουσιάστηκαν και χαροποιήθηκαν με την ανάληψη ρόλων σε ένα παιχνίδι δραματοποίησης. Η δραστηριότητα που δεν έγινε ήταν η δημιουργία εικονογραφημένου ευρετηρίου με βάση την καταγραφή σε λίστα των αντικειμένων που χρειάζονται για τα μαγαζιά, διότι οι μαθητές είχαν ήδη κατακτήσει τη γνώση να τοποθετούν και να βρίσκουν λέξεις σε αλφαβητική σειρά. Με τη συμπλήρωση του σταυρολέξου που έγινε στα πλαίσια της τελικής αξιολόγησης διαπιστώθηκε ότι οι μαθητές/τριες είχαν κατακτήσει τη νέα γνώση, ανέπτυξαν τη δημιουργικότητα και την κριτική σκέψη.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ι.Ε.Π. 2011. *Πρόγραμμα σπουδών για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας στο δημοτικό σχολείο.*

Διαθέσιμο: <http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps.php> [15.8.2012]

Ι.Ε.Π. 2011. *Πρόγραμμα σπουδών για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στην υποχρεωτική εκπαίδευση (Δημοτικό & Γυμνάσιο), Οδηγός για τον εκπαιδευτικό.*

Διαθέσιμο: <http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps.php> [15.8.2012]

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης, Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα, Πρακτικά της 32^{ης} συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* 32: 208-222. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ..

Κουτσογιάννης, Δ. 2011. Εκπαιδευτικό συγκείμενο, σχολικός λόγος και γλωσσική εκπαίδευση, Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα, Πρακτικά της 31^{ης} συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* 31: 250-264. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.

Κουτσογιάννης, Δ. 2010α. Λόγοι, μακροκείμενα και στρατηγικές κατά την αναπλαισίωση της πολυτροπικότητας στα διδακτικά εγχειρίδια νεοελληνικής γλώσσας του Γυμνασίου. Στο *Βίωμα, μεταφορά και πολυτροπικότητα: εφαρμογές στην επικοινωνία, την εκπαίδευση, τη μάθηση και τη γνώση*, επιμ. Μ. Πουρκός & Ελ. Κατσαρού, 550-574. Θεσσαλονίκη: Νησίδες.

Κουτσογιάννης, Δ. 2010. Προς μια γραμματική του παιδαγωγικού λόγου. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 30ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ* 30: 343-357. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.

Χατζησαββίδης, Σ. 2010. Ξαναγράφοντας σήμερα μια σχολική γραμματική με βάση τη Νεοελληνική γραμματική (της δημοτικής) του Μανόλη Τριανταφυλλίδη. Στο *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα, Πρακτικά της 30ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ* 30: 678-689. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.

